

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

факультет математики та інформатики

Кафедра іноземних мов

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лексико-граматичний аспект перекладу

Освітня програма Середня Освіта (Інформатика. Англійська мова)
Спеціальність 014.09 Середня освіта (Інформатика)
Галузь знань 011 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “06” вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Лексико-граматичний аспект перекладу
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	014.09 Середня освіта (Інформатика)
Галузь знань	011 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова дисципліна
Курс / семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання	<i>Денна форма навчання:</i> Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	англійська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Дисципліна «Лексико-граматичний аспект перекладу» є компонентною складовою частини підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 014.09 «Середня освіта (Інформатика. Англійська мова)». Метою викладання курсу є формування навчальних стратегій в процесі роботи з фаховими текстами.

Компетентності

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)

ЗК 4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Програмні результати навчання

ПРН5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем

ПРН7. Володіти фаховою термінологією, науково-аналітичним апаратом, проводити аналіз та систематизацію фактологічного матеріалу та методикою проведення наукових досліджень

ПРН9. Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності; застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності.

ПРН12. Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та у міжнародному професійному середовищі.

ПРН13. Вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, представляти результати діяльності у вітчизняному та зарубіжному науковому і професійному середовищі.

ПРН14. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; дотримуватися принципів академічної доброчесності; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у практику; виявляти практичні та теоретичні особливості наукової гіпотези.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Основні положення перекладу науково-технічної літератури.	<ul style="list-style-type: none"> • Розуміти основні положення перекладу науково-технічної; • Вміти передавати в перекладі стиль оригіналу, зробити лінгвістичний та перекладацький аналіз тексту. 	<ul style="list-style-type: none"> • Виконання практичного домашнього завдання; виконання самостійної роботи (в.т.ч. в d-learn); лексичний аналіз тексту, трансформаційний аналіз перекладеного тексту.
2	Граматичні особливості перекладу науково-технічної літератури. Переклад артиклів. Переклад герундія і герундіальних конструкцій. Переклад модальних дієслів.	<ul style="list-style-type: none"> • Розуміти граматичні особливості перекладу науково-технічної літератури. • Знати функції та переклад артиклів; • Аналізувати способи перекладу герундіальних та інфінітивних конструкцій; • Уміти перекладати модальні дієслова у науково-технічних текстах. 	<ul style="list-style-type: none"> • Вправи на закріплення лексики, граматики, формування та розвиток монологічного та діалогічного мовлення, навичок письма, сприйняття інформації на слух та розуміння читання.
3	Морфологічні труднощі перекладу науково-технічних текстів.	<ul style="list-style-type: none"> • Знати морфологічні труднощі перекладу науково-технічних текстів. 	<ul style="list-style-type: none"> • Виконання практичного домашнього завдання; виконання самостійної роботи (в.т.ч. в d-learn); лексичний аналіз тексту, трансформаційний аналіз перекладеного тексту. • Тести.
4	Термінологічні особливості перекладу науково-технічної літератури. Науковотехнічні терміни. Переклад префіксальних та суфіксальних термінів. Роль фахової термінології в науковотехнічному перекладі.	<ul style="list-style-type: none"> • Виокремлювати мовленнєві моделі (Speech Patterns) із запропонованих текстів та активізувати їх у усному мовленні; • Знати термінологічні особливості науково-технічного перекладу. • Вміти здійснювати пошук і використання галузевої термінології. • Розуміти роль фахової термінології в науково-технічному перекладі. 	<ul style="list-style-type: none"> • Читати тематичний текст, виконувати завдання на встановлення відповідності, обговорювати прочитане. Завдання для індивідуальної роботи. • Завдання для самостійної роботи. • Тести.
5	Аналіз синтаксичних засобів у науково-технічному перекладі. Формальний підмет у реченні. Передача	<ul style="list-style-type: none"> • Демонструвати знання синтаксичної організації англійської мови у процесі науково-технічного перекладу • Уміти знаходити формальний підмет у реченнях англійської мови; Вміти передавати значення 	<ul style="list-style-type: none"> • Виконання практичного домашнього завдання; виконання самостійної роботи (в.т.ч. в d-learn); лексичний аналіз тексту, трансформаційний аналіз перекладеного тексту.

	значень синтаксичних конструкцій.	синтаксичних конструкцій англійської мови при перекладі.	
6	Переклад науково-технічної документації та патентів.	<ul style="list-style-type: none"> • Вміти перекладати науково-технічну документацію, зокрема, паспорти, формуляри, технічні описи, інструкції; сертифікати, митні декларації; матеріали рекламного спрямування; • Розуміти особливості перекладу патентів. 	<ul style="list-style-type: none"> • Виконання практичного домашнього завдання; виконання самостійної роботи, лексичний аналіз тексту, трансформаційний аналіз перекладеного тексту.
7	Машинний переклад. Комунальний переклад.	<ul style="list-style-type: none"> • Демонструвати знання синтаксичної організації англійської мови у процесі науково-технічного перекладу Уміти знаходити формальний підмет у реченнях англійської мови; Вміти передавати значення синтаксичних конструкцій англійської мови при перекладі. 	<ul style="list-style-type: none"> • Вправи на закріплення лексики, граматики, формування та розвиток монологічного та діалогічного мовлення, навичок письма, сприйняття інформації на слух та розуміння читання. • Тести.
8	Підсумковий контроль. Модульна контрольна робота.	<ul style="list-style-type: none"> • Вживати граматично коректні висловлювання англійською мовою з використанням відповідної лексики; 	<ul style="list-style-type: none"> •
9	Інваріант перекладу: ситуативний контекст, денотативний зміст, сигніфікативний зміст, інтерпретативний зміст, внутрішньомовний зміст.	<ul style="list-style-type: none"> • читати та розуміти тексти на тему, сприймати прочитану інформацію та коротко передавати зміст прочитаного; • розрізняти граматичні конструкції та вміти застосовувати в усному та письмовому мовленні 	<ul style="list-style-type: none"> • Вправи на закріплення лексики, граматики, формування та розвиток монологічного та діалогічного мовлення, навичок письма, сприйняття інформації на слух та розуміння читання. • Тести.
10	Поняття перекладацької еквівалентності, адекватності перекладу та цінності перекладу.	<ul style="list-style-type: none"> • Знати лексичний мінімум до теми; • вміти працювати з науковою літературою; • відтворювати лексико-граматичні конструкції у науковому та професійному мовленні; 	<ul style="list-style-type: none"> • Виконання практичного домашнього завдання; виконання самостійної роботи (в.т.ч. в d-learn); лексичний аналіз тексту, трансформаційний аналіз перекладеного тексту.
11	Етапи процесу перекладу: сприйняття, відтворення та контроль готового тексту. Перекладацькі стратегії.	<ul style="list-style-type: none"> • Розуміти граматичні особливості перекладу науково-технічної літератури. • Знати етапи процесу перекладу; • Аналізувати перекладацькі стратегії; 	<ul style="list-style-type: none"> • Вправи на закріплення лексики, граматики, формування та розвиток монологічного та діалогічного мовлення, навичок письма, сприйняття інформації на слух та розуміння читання. • Завдання для індивідуальної роботи.

			<ul style="list-style-type: none"> • Завдання для самостійної роботи. • Тести.
12	Теорія відповідності у перекладі: еквівалентні, варіантні та контекстуальні відповідники.	<ul style="list-style-type: none"> • Вживати граматично коректні висловлювання англійською мовою з використанням відповідної лексики; • Знати еквівалентні, варіантні та контекстуальні відповідники.; 	<ul style="list-style-type: none"> • Виконання практичного домашнього завдання;
13	Синтаксичні труднощі перекладу.	<ul style="list-style-type: none"> • читати та розуміти тексти на тему, сприймати прочитану інформацію та коротко передавати зміст прочитаного; • виокремлювати та застосовувати потрібні граматичні структури 	<ul style="list-style-type: none"> • Вправи на закріплення лексики, граматики, формування та розвиток монологічного та діалогічного мовлення, навичок письма, сприйняття інформації на слух та розуміння читання. • Завдання для індивідуальної роботи. • Завдання для самостійної роботи. • Тести.
14	Робота над доповіддю. Написання тез до доповіді.	Висловлювати власну думку у письмово у наступних формах: formal and informal letters; writing instructions/ giving directions/ describing processes descriptions of people/ objects / buildings / places;	<ul style="list-style-type: none"> • Вправи на закріплення лексики, граматики, формування та розвиток монологічного та діалогічного мовлення, навичок письма, сприйняття інформації на слух та розуміння читання. • Завдання для індивідуальної роботи. • Завдання для самостійної роботи. <p>Тести.</p>
15	Підсумковий контроль. Модульна контрольна робота	Працювати з аудіо матеріалом, слухати та розуміти тексти у текстових формах: dialogues, discussions, debates, radio and TV programs.	Лексико-граматичний контроль; тестування

4. Система оцінювання курсу

Форма контролю — іспит (7 семестр):	
Аудиторна робота	40 балів
Самостійна робота	10 балів
Інд. завдання	10 балів
Іспит	40 балів
Накопичування балів під час вивчення дисципліни	

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Практичні		5		5		5		5		5		5	5	5				40
Сам. р-та																10		10
Інд.завдання										10								10
Іспит																	40	40
Всього за тиж-нь		5		5		5		5		5	10	5	5	5		10	40	100

6. Ресурсне забезпечення

Рекомендована література:

1. Іваницька Н.Б., Нечипоренко В.О., Калініченко А.І., Сікорська Л.О. Граматика перекладу фахової літератури (у вправах та прикладах): навчальний посібник. Вінниця: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2019. 276 с.
2. Карабан В.І., Панасьєв О.М. Практика перекладу публіцистичних текстів (англо-український та українськоанглійський напрямки). Вінниця: Нова книга, 2017. 366 с.
3. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми: [навч. посіб.]. Вид. 5-е, випр. Вінниця : Нова Кн., 2018. 651с.

7. Інформація про підвищення кваліфікації викладачів

Викладач	Різновид підвищення кваліфікації
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, 2015 р., вид документа «Довідка» № 4635122, тема «Використання проектних методів в професійно-орієнтованому навчанні іноземної мови», дата видачі 18.09.2015 р. 2. Програма ERASMUS+ «Удосконалення практико-орієнтованої підготовки викладачів професійної освіти і навчання» пройшла стажування в Університеті міста Валенсія. Листопад 2017. 3. Міжнародне онлайн стажування у формі самоосвіти тривалістю 180 годин (6 кредитів ECTS), яке відбувалося у м. Катовіце, Республіка Польща з 20 травня 2021 року по 29 вересня 2021 року за загальною тематикою: “Innovation in education. Innovative technologies for teaching professional disciplines”. 4. Онлайн- навчання “ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ GOOGLE ДЛЯ ОСВІТИ” вересень 2022.

8. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра іноземних мов м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, каб. 707 (вхід з вул. Чорновола)
---------	--

Викладач	<p style="text-align: center;">Поміркована Тетяна Валентинівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов.</p>
Контактна інформація викладачів	<p> +38 (099) 6368224 tetiana.pomircovana@pnu.edu.ua </p>

8. ПОЛІТИКА КУРСУ

- Основні принципи проведення практичних занять курсу «Англійська мова наукового спілкування») - толерантність, доброзичлива партнерська атмосфера взаєморозуміння та творчого розвитку.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувачі вищої освіти відсутні з поважної причини, вони презентують виконані завдання під час самостійної підготовки згідно з методичними рекомендаціями до самостійної роботи та консультації викладача.
- Різні моделі роботи на практичних заняттях (індивідуальна, в парах, в мікрогрупах, групах) над вирішенням завдань дає можливість здобувачам вищої освіти якнайширше розкрити свій власний потенціал, навчитись довіряти своїм партнерам, розвинути навички інтелектуальної роботи в команді.
- Курс «Іноземна мова (англійська)» передбачає інтенсивне використання мобільних технологій навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти та викладачеві спілкуватись один з одним у будь-який зручний для них час, а для здобувачів вищої освіти, які відсутні на заняттях, отримати необхідну навчальну інформацію та представити виконані завдання.
- Протягом усього курсу активно розвиваються автономні навички здобувачів вищої освіти, які можуть підготувати додаткову інформацію за темою, що не увійшла до переліку тем практичних занять змістових модулів та виступити з презентацією чи інформуванням додатково (оцінюється окремо).
- Плагіат та академічна недобросовісність є несумісними з принципами викладання курсу «Англійська мова наукового спілкування», з чим здобувачі вищої освіти ознайомлюються під час першого заняття.

Викладач _____

